

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Apostolica contra nostri temporis hæreses

In quibus Loca illa explicantur, quæ Hæreticj hodie (maximè Caluinus & Beza) vel ad sua placita stabienda, vel ad Catholicæ Ecclesiæ dogmata infirmando ...

In Acta Apostolorum to. primus

Stapleton, Thomas

Antverpiae, 1595

17. Puella quædam habens spiritum Pythonem, subsecuta Paulum & nos, clamabat dicens: Isti homines serui Dei excelsi sunt, qui annuciant vobis viam salutis. 18. Hoc autem faciebat multis diebus. ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-39424

Hæc est tota Augustini ad Iantuarium querimonia, quam impostor Caluinus contra Ecclesiæ leges ac decreta siue per vniuersam toto orbe Ecclesiam obseruata, siue in Episcoporum Concilijs instituta, nefariè profert; quum sanctissimus Doctor, querimoniam suam instituens, hæc duo diserrissimis verbis exceperit, ac sine vlla contradictione obseruanda esse docuerit; denique non nisi de variorum locorum varijs ac particularibus ritibus, sine Episcoporum & Conciliorum autoritate introductis, illam suâ querimoniam protulerit. His malis artibus & imposturis, Apostolicarum & Ecclesiasticarum legum autoritatem, in hoc illustri exemplo luculenter confirmatam, conuellere se posse existimauit impostor Caluinus. Eadem imposturâ in sua Institutione falsarius Institut. lib. 4. c. 10 num. 13. vtitur: quæ hac etiam explicacione abunde refellitur.

17. *Puella quædam habens spiritum pythonem, subsecuta Paulum & nos, clamabat dicens: Ipsi homines servi Dei excelsi sunt, qui annunciant vobis viam salutis.* 18. *Hoc autem faciebat multis diebus. Dolens autem Paulus, & conuersus spiritui, dixit: Præcipio tibi in nomine Iesu Christi exire ab ea.*

Dicit hic locus luculenter, veritatis Euâgelicæ & sacrae doctrinæ, quæ non nisi diuina nititur autoritate, non esse quemlibet.

quemlibet legitimū testē aut praeconem
idoneū, sed in toto hoc genere dispiciēdum
esse quis sit qui loquitur, non quid quispiam
Testis ve-
ritatis fa-
cra ido-
neus qui-
liber non
est.

loquatur. Testimonium hoc veritatis, quod
puella spiritum pythonem habens, vel po-
tiū quod spiritus nequā in illa perhibebat,
& verissimū erat, & (vt videri potuit) valde
oportunum, planēq; huiusmodi, vt vel An-
gelus de cœlo oportuniūs aliquid denūciare
non potuerit. Plurimū enim expediebat,
Philippenses illos cognoscere, Paulū & co-
mites eius seruos esse Dei excelsi, qui annunciarerent
illis viam salutis. His quippe verbis & summa
docētūm authoritas, & finis doctrinæ pra-
stantissimus asseruntur. Paulus tamen hoc
testimonium, ab impuro spiritu profectum,
ad eo auersatur, vt & de facto doluerit, &
spiritum impurum organo, per quod loque-
batur, eiecerit. Docet igitur clarè & perspi-
cuè hic locus, veritatis doctrinam, testimo-
nium, fidē non esse à quolibet accipiendam,
non à dæmone veritatis hoste (vnde & ma-
gi, qui cum dæmone commercium habent,
vt aliquam veritatem explorent, ex hoc loco
refutantur) non ab hæretico *Satanæ mini-*

stro, qui in persona hominis hæretici trans-
gurat se in *Angelum lucis*, vt alibi Paulus docet.
Vnde illorum hodie refutatur demētia, qui
neglectis veræ Ecclesiae Pastoribus & legi-
timis testibus à Deo datis, à quolibet nouo
sectario, nulla legitima authoritate misso,

totius

2. Cor. 11.
15.

totius Euangelicæ doctrinæ veritatem ex-
 quirunt; accipiunt, amplectuntur. Inuac
 hoc loco Caluinum audire, hoc ipsum con-
 tra hæreticos magistros documentum latè
 persequéntem, suoq[ue] seipsum ore pulchre
 condémnantem. Sed an equam id faciat,
 bacchari illum cōtra Papam non nihil oport-
 tuit. Id quale fit, audiamus. Primum in ge-
 nere præfatur. *Diabolus (inquit) sic mendacijs pa-*
ter est, ut fallaci prætextu veritatis seipsum regat.
Videmus ut quotidie simili artificio utatur. Quid
 enim magis speciosum Papæ titulis, quibus se non
 aduersariū Christi, sed vicarium iactat? Quid so-
 lemni ista præfatione magis plausibile, In nomine
 Domini, Amen: *In nomine Domini, Amen?* Qui
 respondeo: Quid magis speciolum, prædi-
 cantum hodie hæreticorum titulis, quibus
 se non aduersarios Christi, sed verbi Dei Mi-
 nistros, veritatis Euangelicae Praecones, Ecclesiam
 reformatam iactant? Quid solemini ista præ-
 fatione magis plausibile? *Verbum Domini,*
Verbum Domini: Gratia vobis & pax a Domino
nostro Iesu Christo. Huiusmodi quippe præfa-
 tionibus gaudent hodie hæretici. Quorum
 vanitatem & imposturam quomodo Cal-
 uinus ipse describat, audiamus. Scimus tamen Hæretico-
(inquit) dum ita obenditur à falsarijs Satana mi-
nistris, esse corruptam ac mortifera tabe infectam.
 Duplex enim quum sit Satana ra:is oppugnandi
 Euangelij; nempe quod aliquando via aperta gra-
 satur, in erdum vero mendacijs se insinuat; dñs quo-

E 6. que

que habet meniendi species; vel dum falsis dol
nis & crassis superstitionibus verbum Dei even
t vel dum se amicum verbi & ministrum verbi affi
te simulans, quasi per cuniculos obrepit. In dñi sa

a. Cor. 11. est nocentior hostis, quam dum se transforma
Angelum lucis. Iam tenemus quorsum specia
tam splendidum elogium quo Paulum & eius
mutes extulit. Nempe quia non tam commodum
erat bellum ex professo gerere cum Euangelio,
culturis artibus tentauit labefactare eius fidem. Ne
si admissum fuisset a Paulo illud testimonium,
lum amplius discrimen inter saluificam Christie
eternam & Satanae ludibria fuisse: implicitus no
daci tenebris fuisset Euangelij vigor, at que inan
sintus. Recte hæc omnia Caluinus, sed co
tra caput suum. Quia enim admissum fu
hodie ab instabili populo & indoctis homi
nibus, Caluini, Lutheri, ac aliorum Satanae
ministrorum testimonium, nullum in
amplius discrimen habetur inter saluifica
Ecclesiæ Catholicæ doctrinam & heretico
rum ludibria: implicita quoque crassis me
daci tenebris orthodoxæ doctrinæ pura
est, peneque extincta.

Iam utilem hoc loco mouet quæstione
Caluinus, cuius resolutio documentum
nobis positum multo adhuc luculentum
confirmabit, & errorum ac schismatum
hodie causam fundamentalem aperiet
refutabit. Quæritur (inquit) cur tantum licet
Deus Satanae permittat, ut veris quoque diuinis

tionibus
los eni
tiones
mali,
dentu
qua
hodi
debu
Euan
mod
quit)
queos
ne in
grati
nis p
storu
sum
muri
circum
fio v
addi
in Scr
bat si
ceca
Paul
error
ampl
nihil
Oste
indi
atta
tiomph

tionibus delu dat ac fascinet miseros homines. Nullos enim eximi periculo videtur, quum falsæ diuinationes ita volitant. Neque enim boni minus quam mali, cùm obtenebrata est veritas, obnoxij esse videntur Satanæ discipulis. Ad hanc quæstionem, Hæresum
 quæ de falsis & hærelicis doctrinis, quibus laqueis
 hodie mundus dementatur, aptius proponi
 debuit, quando illis potissimum sacra &
 Euangelica veritas obtenebratur, ad hunc
 modum responder Caluinus: Responso (in-
 quirit) facilis est. Etiam si omnibus promiscue la-
 queo tendat Satan, pios tamen seruari Dei gratia,
 ne in etiantur vna cum alijs. Sed quia hæc Dei
 gratia non seruat pios ordinarie loquendo,
 nisi per certa externa media, videlicet per Pa-
 storum os & ministerium, quos in hunc ip-
 sum finem dedit Ecclesiæ suæ, ne circumfera- Ephes. 4.
 mur omni vento doctrinæ in nequitia & astutia ad
 circumventionem erroris; ideoque hæc respon-
 sio valde adhuc mutila & imperfecta erat;
 addit Caluinus aliam: Clarius etiam distinctio
 in Scriptura traditur, quod Dominus hoc modo pro-
 bat suorum fidem & pietatem, reprobos autem ex-
 cœrat, ut pereant, quemadmodum digni sunt. Ideo
 Paulus disertè exprimit non dari Satanæ efficaciam
 erroris, nisi in eos qui Deo obsequi & veritatem
 amplecti recusant. Atqui hæc adhuc responsio
 nihil magis quam alia quæstioni satisfacit.
 Ostendit enim quidem quosdam iusto Dei
 iudicio excœatos, nempe quia Dei gratia
 attacti, Deo obsequi, & veritatē edocti, ve-

Ee 2

ritatem

xitatem amplecti ex libera & prava voluntate noluerunt, à Sarana decipi, alios vero probatæ & spectatæ fidei ac pietatis non decipi; id est, ostendit Satanica deceptionis efficaciam ex hominum prodire malitia eiusdem irritos & inanes conatus ex plurimum prouenire constantia, iuxta illud Propterea.

2. Cor. 11. dictum, Oportet hereses esse, ut manifesti fieri probati in vobis sunt; sed quo tandem medius via, hæc piorum fides & constantianatur, ne Saranae decipulis capiantur, haec responsio non docet. Declamat statim contra Epicureos quosdā, qui propter amorem in orbe hereses, & pugnantes de religione sententias praestare aiebant omni religione solutos vivere quidam exitium sibi accersere religionis studio. Quod

Hæresum laqueos declinan- di reme- dium Cal- uirianū. rum demetiæ responsurus ita scribit: Equum fateor Saranam innumeris modis sacro nomine abuti (quod tam variæ hæresium sectæ, Verbum Domini singulæ crepantes, perspicue loquuntur) sed quum Dominus pronunciet se doctorem esse hominum, & pollicetur

Ephes. 6. propinquum se fore rectis corde; quum Paulus ceat, verbum Dei esse gladium Spiritus; quum agatur, eos, qui probè fundati sunt in fide Euangelij esse amplius obnoxios hominum imposturis; quum Pro-

2. Pet. 1. trus Scripturam vocet lucernam ardenter in caliginoso; quum nos minime frustrari que attemp-

Matth. 7. illa Christi invitatio, Quarite, & inuenietis; perficietur vobis: quicquid moliatur Sarana, & quascumque tenebras offundere, conentur perprobata

prophetæ, timendum non est, ne Spiritus prudentia & discretionis nos deserat, qui Satanam suo arbitrio cōpescit, & nos per verbis suis fidem facit de illo triumphare. Attende hic, Lector, Caluinianæ religionis, adeoque omnium hæresum proprium fundamentum. Attende quomodo per dulces benedictiones seducit Caluinus corda innocentium atque simplicium. Attende quomodo ad varias Saranæ fallacias cauendas illam viam Caluinus docet, que homines per singulas illas capiendos & irretiendos rectâ dicit. Ait *nou esse metuendum* Idem ve
ne Spiritus prudentia & discretionis nos deserat, ^{destilen-}
qui Satanam compescat. Hunc Spiritum ^{tissimum} refutatur.
ab unoquoque intrepide expectandum,
propter varia quæ protulit argumenta, con-
cludit. Sic priuatum in unoquoque Spiri-
tum, priuatum cuiusque prudētiā, & Spi-
ritum discretionis in unoquoque priuatum,
certum ac firmum constituit iudicem &
arbitrum, qui de omnibus pseudoprophetis
iudicet, & omnes Saranæ fallacias dijudicet
ataque compescat; adeoque per fidem verbi
Dei de Satana triumphet. Hunc priuatum
Spiritum, omnium (quæcunque fuerunt) De pri-
hæresum fundamentum, alio quodam in ^{cap. 1. Ad ei}
opere latè refutauimus. De Spiritu quoque in ^{lib. 10. c. 5} toan.
discretionis in Antidotis Euangelicis nu- ^{cap. 7. v. 2.}
per contra Caluinum disputauimus. Vnum
hic verbum adjiciam, ut rei absurditas ma-
gis appareat; mox singula hominis argu-
Ec 3 . . . menta

menta paucis decutiam. Si Spiritus Dei
vnūmquēque in Scripturis seu per Scriptu-
ras (hoc enim est quod Calvinus hic dicit)
rūm priua per fidē verbi sui omnem veritatē omnemque
ta indaga-
tio nō est fallaciæ Satanicæ dijudicandæ certitudi-
certa ve-
ritatis in-
uenienda
regula.

nem docet; hic Spiritus Dei aut ad Scrip-
tu-
ras alligabitur, vt nō nisi per illas docet
aut non alligabitur, vt etiā absq; illis vnu-
quisq; pulsando & quærendo à solo diuin
Spiritust afflatus omnem veritatē hauriat. Si
posteriorius, ad Stenkfeldianorum dementia-
deuoluimur, quæ cum diuinarū Scriptura-
rum aperto contemptu solis enthuiasmis-
afflatibus, quos orādo petere, & meditan-
do quærere ac pulsare se dicitant, omnem
veritatem explorant. Et sanè ex hoc prius
Spiritus impurissimo fonte, fœda illa
Stenkfeldianorum impietas profluxit. Si
prius affirmatur, & ad Scripturas Dei Spi-
ritus alligatur, hoc vñū seductoribus mo-
dernis propono, quare non multò probabi-
lius ac certius atque securius Spiritum Dei
ad Ecclesiam alligari, id est, Spiritum Dei
non nisi per os & ministerium Ecclesia, Pa-
storum dico & Doctorū Ecclesiæ, omnem
veritatem loqui, docere, testari affirmare
quam per Scripturas; quando huic Eccle-
siæ, his (inquam) Ecclesiæ suæ Pastoribus &
Doctoribus Spiritū suum Christus diser-
promiserit, & ad hunc ipsum finem promi-
serit; (quod tam multæ Scripturæ diser-
fime

Ioan. 14.

& 16. & 17.

Matth. 28.

Ephes. 4.

Luc. 10.

sim è loquuntur) in Scripturis autem veritatem vnumquemque querere & scrutari vel nasquam vel rarissimè Scriptura doceat: Hoc (inquam) interim vnicuique expendendum propono. Nam ita prorsus se rem habere, alijs in locis sàpe & identidem docuimus.

Nunc ad Caluini hic argumenta cumulatè eti concisè prolatæ veniamus. Non est (inquit) timendum de Spiritu prudètia & discretio-
nis singulis affuturo, quia Dominus prenunciavit se
fore doctore hominum. Verum est, medianib[us]
alijs Doctribus, quos dedit Ecclesiæ suæ:
non auté quòd singulos Deus absq[ue] Ecclesiæ
ministerio docet: ¹⁰ Memoria tenendū est (ait ipse
alibi Caluinus) non modò datam esse nobis à Deo Doctores
Ecclesiæ. Suprà
Scripturam, sed Interpretes simus & Doctores esse
additos, qui nos adiument. Et alibi citatis Pauli
verbis de datis Ecclesiæ Pastoribus ad E-
phes. 4.11. Videmus (inquit) ut Deus, qui posset
momento suis perficere, nolit tamen eos adolescere
in virilem etatem, nisi educatione Ecclesiæ. Vide-
mus modum exprimi, quia Pastoribus injuncta est
caelestis doctrina prædicatio. Videmus omnes ad
vnum cogi in eundum ordinem, ut mansueto & do-
cili Spiritu regendos se Doctribus in hunc usum
creatis permittant. Hæc Caluinus, se ipsum
egregie refutans, palaque docens sic Deum
esse doctorem hominum, ut per Ecclesiæ
Pastores doceat. Ita priuatis spiritibus, qui
Ecclesiæ Doctores audire non sustinent.

Ec 4.

nihil

^{Deus do-}
^{cer per}
^{Doctores}
^{Ecclesiæ.}

^{Suprà}
^{Act. cap. 2}
^{ver. 31. in}
^{commet.}

^{Instiut.}

^{lib. 4. cap.}

^{1. num. 5.}

^{Caluinus}

^{ex scipio}

^{refutatur.}

2. nihil patrocinatur, quod Deus se doctorem
Deus propinquus hominum pronuntiat. Addic: & pollicies:
rectis cor. Deus se fore propinquum rectis corde. Sanè quia
recti corde obtemperant docenti Ecclesia,
Rom. 1. & (ut Paulus Romanos laudat) obedient ex
corde informam doctrinæ in qua traditi sunt. Pro-
3. fert tertio, docere Paulum verbum Dei si
Verbum gladium spiritus, utiq; quando ab illo docto-
Dei quo magladi re profertur verbum Dei, qui ad verbi pra-
us spiritus. dicationem & doctrinam legitimè missus
est. Sanè quod puella ista pythonica clama-
uit, verbum veritatis & verbum Dei era, sed
gladius spiritus nequam, quo occidere
& fascinare volebat; non gladius. Spiritus
Dei, qui corda audientium ad salutem pe-
ntraret. Adeò interest à quo hoc verbum
proferatur, & quis hunc gladium exerat.
4. Profert quartò, testari Paulum, eos, qui probi-
Euangelij fundati sunt in fide Euangelij, non esse amplius ob-
in fide noxios hominum imposturis. At ubi hoc Paulus
fundati adhuc obnoxijs erro dicat, non notat Caluinus: & quidem qui
ribus esse probè fundati sunt in fide Euangelij, qui-
possunt.
- Matth. 7. diu & quatenus tales sunt, hominum im-
posturis non sunt obnoxij; sicut bona arbo-
non facit malos fructus, quatenus & quamdiu
talis est. Sed tam semel bene fundati im-
posturis hominum abripi à fide possunt, nisi
mentiebatur Paulus dicens Galatis, Cum
baxis bene: quis vos impeditur verita i nqni obedi-
re? quam arbor bona in malam verti potest,
Gal. 4. Perein. 2. nisi mentiatur Propheta dicens, Quomodo
conuersi

tonner sa es mihi in præsum vinea aliena? Ne autem hominum imposturis obnoxij simus,
ne circumferamur omni vento doctrinae in nequitia Ephes. 4.

hominum & astutia, non Spiritus discretionis
vniciq; in particulari, sed Spiritus sapientie Ecclesie Pastoribus ac Doctoribus ad
bonum generale datus est. Profert quin-

tò, Scripturam à Petro vocari lucernam a den- Scriptura
scitur quomo-
rō in loco caliginoso. Atqui tum demū maximè do lucer-
& clarissimè hæc Scripturæ lucerna nobis na ardens
lucet, quando Ecclesia, quæ est lux mundi, ut Matt. 5.
alios illuminet, eam manu sua gestat, eam Ephes. 3.
nobis demōstrat, exponit, explicat. Deinde,

non lucet Scriptura nisi credentibus. Quo- Rom. 10.

modo autem credent ei quem non audierunt? quomo-
do audient sine prædicante? Ita, ut luceat hæc
lucerna, ad Ecclesie prædicatores legitimè

missos (Quomodo enim prædicabunt, nisi mittan-
tur?) veniendum est. Ita pro priuata prudé-

tia, aut Spiritu discretionis priuato, nihil hic

locus facit. Vide plura in defensione nostra 6.

cōtra VVhitakerū lib. 1. cap. 9. Profert sex-

tò & postremò, quod frustrari nos non po-

test benigna illa Christi inuitatio, Quarite, &

inuenietis, pulsare, & aperietur vobis. Ista quidem

Christi vox frustrari nos non potest sed pri-

mùm de fidei veritate quærenda Christus

ibi non loquitur, verum credentes docet

omnia alia ad salutem necessaria pījs apud

Deum precibus esse petenda. Tria enim il-

la, petere, querere, pulsare, rem vnam dicunt, as-

Ee 5 fiduis

fidiis apud Deum precibus agendum
omnia nobis necessaria ab eius bonitate
impetremus; quod tota subsequens oratione
manifeste indicat: *Quis ex vobis homo, qui*
petierit filius suus panem, &c. Deinde ipsa fide
doctrina si propter latrantes & pacis
ecclasticae turbatores haereticos querent

Fides quo modo & quatenus est, eo modo querenda est, qua eam inueni posse Christus docuit. *Dedit autem Pastor quæreda.* *Doctores animarum, à quibus omnis fidei*

Act. 7.9. ritas implicatae Christiana expectanda accipienda est. Ad Eunuchum Scriptum legentem, & in illis doctrinæ veritatem quirentem. Philippum Evangelistam mis-

A&., Deus. Saulum de cælo tactum mittit ad
naniam, ut discat quid facere debeat. Ca-
nalis sumus, dicitur. Deinde.

A&.1e. nelius, tameti ab Angelo Dei visitatus, fidei doctrina discat, ad Petrum mitterit. V. ipse Galuinus veritatem quae esse credidit.

Calvinus vero aucto-
ritate vicit. Ita ictu
quisquis vult Christi discipulus esse, & illumina-
caelestia sapientia luce, ad externam hominum vocem
qua Christus tanquam organo vocitur, & cui fiducia
nostram vult esse annexam, attentum se ac docile
præbere ne grauetur. Hæc ille. Sic igitur qua-
renda veritas; ipso se ipsum pulchre refutat
Calvino. Qui enim alijs se docilem &
tentum præbere debet, ille de prudentia
discretionis Spiritu, sua propria Scriptura
rum indagatione confisus, præsumere cer-
non debet. Cæterum de his Christi verbis
Quarite, & inuenietis, in Antidotis nostris

Euang

Ad Ioan.
caput 7.
vers. 17.
In fer 2.
hebdom.

Evangelicis aliqua diximus, sed plura & vbe-
niis in Promptuarij nostri Catholici parte
Quadragesimali. Concidit igitur prorsus
Caluini fundatum ad Satanæ decipu-
las fugiendas ad inuentum, singulis eius ar-
gumentis ad istud conficiendum nullam
planè vim habentibus. Qui ab omnibus
Satanæ imposturis, ab omnibus pseudopro-
phetarum fallacijs liber & immunis esse cu-
pit, Ecclesiam audiet, à Christo in authori-
tate positam, ut omnem in terris veritatem
doceat.

20. *Et offerentes eos Magistratibus dixerunt:
Hi omnes conturbant ciuitatem nostram,
cum sint Iudei.*

CVM eo tempore diuinæ Scripturas
fœdis suis & impuris manibus contre-
staret Caluinus, quò aduersus pullulantes
hæreses, tam suas Genevæ natas, quam alias
alibi exortas, aliqua vigilaret legum disci-
plina; & seditioni lectarij pacem Ecclesiæ
turbates aliquo coercentur tam Ecclesia-
sticæ censuræ quam secularis brachij vigo-
re ac vindicta: sicuti ad impiæ suæ ac suo-
rum causam tuendam alijs Scripturis (quo-
quo modo fieri potuit) abusus est, ita & hac
historiæ Apostolicæ parte contra eam, qua
tunc aliquatenus vigebat, hæretorum in-
quisitionem abuti voluit. Sed alia longè
hodie rerum facies (ex eo ipso potissimum
aliam,